

LAATIMISOHJE

TALOUSARVIO 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA 2022–2023

YLEISTÄ

Vuoden 2019 tilinpäätös oli 800 000 euroa alijäämäinen. Vuoden 2020 tilinpäätösennuste on ohjetta laadittaessa pääpiirteittäin budjetoidun mukainen. Vuoden 2020 ja 2021 talouden toteumaan sisältyy pandemian aiheuttamasta taloustilanteesta johtuvaa merkittävää epävarmuutta. Budjetoinnin lähtökohtana on oltava käytännössä menojen 0%:n kasvu vuoteen 2020 verrattuna. Talouden toteumaa, ennustetta vuodelle 2021 ja budjetin loppusummaa jouduttaneen tarkastelemaan syksyn edetessä ja ennusteiden tarkentuessa.

MENOKEHITYS

Arvio palkkasumman muutoksesta vuodelle 2021 on noin 1 %.

AIKATAULU

Lautakuntien esitykset kunnanhallituksen kokoukseen 12.10.2020.

Lautakuntien talousarvioehdotusten tulee olla hallinto-osaston käytettävissä 2.10.2020 mennessä.

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle annetaan joulukuussa pidettävässä kokouksessa.

LAADINTAMUOTO

Liitteenä on talousarvion laadintamalli. Osastojen tulee tehdä tulosalueistaan mallin mukaiset tekstiosat, sitovat tavoitteet ja toimintaa seuraavat mittarit.

Sitovuustaso valtuustoon nähden on tulosalue ja toimintakate sisältäen ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot.

Talousarvion määrärahasummien syöttöä varten on käytössä Tabella –niminen taloussuunnitteluohjelmisto.

TOIMINTATUOTOT

Osastojen tulee tarkistaa palveluidensa hinnoitteluperusteet ja palveluista perittävät maksut ajan tasalle huomioiden toimintaa säätelevät lait ja asetukset.

HENKILÖSTÖMENOT

Sopimuskorotusten vaikutus palkkamenoihin on noin 1 % vuonna 2020.

Korotukset ja sivukuluprosentit ajetaan automaattisesti Tabellaaan alustavan aikataulun mukaisesti viikolla 35.

Taloussuunnitteluohjelma sisältää henkilöstöväylilehden, johon on palkkaohjelmasta siirtynyt vakinaisen henkilökunnan palkkatiedot. Ohjelma laskee vuosilomapäivien mukaiset korotukset talousarvioon.

Osastot korjaavat ja tarvittavilta osilta lisäävät henkilöstöväylilehden vastaamaan osaston talousarvioesitystä.

Talousarvio tallennetaan kustannuspaikoittain ja tilitasoisena.

SISÄISET ERÄT	Sisäisten erien kirjauksesta vastaa palvelun tai suoritteen myyjä. Osastojen tulee tallentaa sisäiset myynnit ja niiden vastakustannuspaikka itsenäisesti. Sisäisten erien myyjän tulee toimittaa vastapuolelle myynnin perusteet ja hyväksyttää ne.
MENOKEHYS	Vuoden 2021 menojen osalta ei määritellä erillistä menokehysprosenttia, vaan osastojen tulee laatia budjetti niin, että koko kunnan tasolla saavutettaisiin 0 % kasvu eli kokonaismenot pysyisivät vuoden 2020 talousarvion tasossa. Poikkeustilanteesta johtuen talousarviota voidaan joutua tasapainottamaan syksyn aikana merkittävästikin tästä ohjeesta poiketen.
INVESTOINNIT	Kunnan talouden tasapainon ylläpitämiseksi investointisuunnitelma on pidettävä maltillisena. Käyttötalouden tasapainon ja lainanoton kannalta keskimääräiset vuotuiset investoinnit eivät saisi ylittää vuosikatteen tasoa. Vuonna 2021 nettoinvestointien tason tulisi asettua noin 1 miljoonan euron tuntumaan. Lautakuntien tulee käsitellä omien toimialojensa investointiesitykset vuoden 2021 talousarvioon. Investoinnit ovat sitovia hankeryhmäkohtaisesti nettomäärärahana.
TALLENNUSPOHJA	Ohjelmaan on kopioitu valmiiksi vuoden 2020 talousarvio ja vuoden 2019 tilinpäätös sekä vuoden 2020 kuuden kuukauden toteutuma. Kaikki luvut tallennetaan tilikohtaisesti.
RISKIKARTOITUS	Talousarvion laadinnan yhteydessä osastojen on läpikäytävä talousarvion tuomat riskit ja arvioita ne sekä laadittava riskikartoitus.